

Wnioski z 4 warsztatów online pn.:
Razem łatwiej
zrealizowanych na przełomie maja i czerwca 2020 r.

DO CZEGO możemy PORÓWNAĆ obecną sytuację? Oto niektóre z metafor:

- **Do kalejdoskopu** - ciągle się coś zmienia, niczego nie można zaplanować ani prywatnie ani w organizacji
- **Do młyna** – cały czas się wszystko zmienia
- **Do zmian klimatycznych** – raz jest lepiej raz gorzej i nie możemy przewidzieć do czego to doprowadzi
- **Do morza** – raz spokojne raz wzburzone, dużo zmian
- **Do jeziora** – jest spokojniej niż na morzu, ale jezioro także ma swoją głębokość i może być niebezpieczne
- **Do huśtawki** – jest niestabilnie, stresująco.
- **Do wielkiego znaku zapytania** – bo pod wielkim znakiem zapytania utknęły działania organizacji
- **Do rozstaju dróg** – nie wiadomo w którą stronę iść
- **Do pustki** – projekt jest gotowy do realizacji, ale w głowie jest dużo obaw i wątpliwości
- **Do przyklejonego ciała** – ciało chciałoby zacząć biec i działać, ale nie może

Czego POTRZEBUJĄ mieszkańcy i liderzy?

- Wysłuchania i wygadania się, opowiedzenia o swoich problemach
- Otuchy, poczucia, że coś jest pewne, że na czymś można się osadzić i na coś pewnego liczyć
- Pewności, że nie zachorujemy spotykając się
- Odnalezienia się w sytuacji izolacji
- Pewnego przewodnika – kogoś kto poprowadzi, bo wie, co robić w tej nowej sytuacji związanej z pandemią. Kogoś, kto zapewni nas, że to co robimy jest rozsądne i bezpieczne
- Internetu, komputerów i kompetencji cyfrowych – do kontaktów i do nauki
- Pomocy psychologicznej dla tych, którzy zostali sami ze swoimi problemami
- Pewności, że mieszkańcy znowu będą chcieli angażować się w działania społeczne
- Pewności, że nie trzeba będzie zwracać dotacji za niedokończone działania
- Czasu – pogodzenia życia rodzinnego, domowego z pracą społeczną
- Docenienia za udzielaną pomoc społeczną
- Umiejętności radzenia sobie z obawami mieszkańców względem przyjezdnych (np. osób zza granicy, z innych części kraju). Jak przygotować ludzi na te przyjazdy, by obawy nie zdominowały życia?
- Spotkań dzieci, dorosłych i seniorów. Jak w bezpieczny sposób wrócić do spotkań międzypokoleniowych?
- Pewności, że wychodząc z domu nie zaszkodzimy innym

- Dostępu do opieki zdrowotnej, zwłaszcza specjalistycznej - w małych miejscowościach ośrodki zdrowia nie działają w pełnym wymiarze
- Zaspokojenia potrzeb rodzinnych i społecznych
- Pozytywnych wiadomości, dobrych sygnałów
- Dobrej komunikacji na żywo i spotkań na żywo
- Spontanicznych a jednocześnie bezpiecznych, spotkań
- Stabilności, także w życiu prywatnym (np. pewnym informacji na temat rozpoczęcia roku szkolnego przez uczniów)
- Wakacyjnych kolonii i wyjazdów, spotkań w plenerze. Ognisk, wycieczek. Ruchu pod okiem instruktorów
- Dostępu do kultury „na żywo”, dostępu do oferty GOKów
- Lepszej jakości połączenia internetowego (np. światłowodu doprowadzonego do domu)
- Lepszego poznania narzędzi internetowych, przydatnych w czasie pandemii. Szkoleń dla już świadomych użytkowników, by mogli uczyć i pomagać wykluczonym cyfrowo (np. jak zdalnie obsługiwać inny komputer na odległość.
- Przychylności ze strony władz lokalnych, ich wsparcia, życzliwości
- Odpoczynku rodziców od dzieci, odciążenia od obecności dzieci w domu 24 godziny na dobę przez kilka miesięcy
- Większego zainteresowania ze strony GOPS i gminy rodzinami zagrożonymi przemocą, alkoholizmem czy niedożywieniem

Obecne BARIERY, utrudniające, uniemożliwiające działania społeczne:

- Ogólna niepewność jutra – nie wiadomo, kiedy można będzie ruszyć z działaniami
- Część mieszkańców wsi straciła pracę, zatem nie mają przestrzeni by myśleć o działaniach społecznych
- Bariery administracyjne/narzucone odgórnie – trzeba się do nich dostosować i ich przestrzegać. Czasem zarządzenia się wykluczają – Ministerstwo pozwala na spotkania, zaś urzędnicy gminni ich nie zalecają
- Wewnętrzne bariery poszczególnych liderów, czyli głównie strach o siebie i innych. Niechęć/strach przed braniem odpowiedzialności na siebie i innych.
- Bariery technologiczne – niestety, nie wszystkie spotkania można zrobić online. Rozmowy za pomocą komunikatorów nie zrekompensują tradycyjnej rozmowy i spotkania.
- Sesje/zebrania wiejskie korespondencyjne nie pozwalają na zadawanie pytań i dyskusję nad daną uchwałą. Nie wiadomo jak udokumentować liczbę uczestników – czy zbierać podpisy? Jak?
- Jest spora grupa mieszkańców, którzy nie mają potrzeby nauki nowych technologii IT bądź się ich boją (np. starsi mieszkańcy wsi). Jest także grupa osób, którzy nie mają wystarczającego sprzętu czy dostępu do Internetu.
- Anglojęzyczne narzędzia (np. Zoom) mogą odstraszać osoby nieznające języka. Trzeba także przywyknąć do widok siebie samego w kamerce internetowej. Warto organizować konkretne i krótkie spotkania. Długie i intensywne szkolenie/spotkanie online może być bardzo wyczerpujące i zniechęcające.

- Warto pamiętać także o telefonie, sprzęcie łatwiejszym do obsługi dla osób starszych czy wykluczonych cyfrowo. Należy bazować na tym co potrafią mieszkańcy.
- Można organizować spotkania w plenerze, ale pojawiające się obecnie gwałtowne burze mogą pokrzyżować plany. Trzeba mieć zawsze plan B, czyli co zrobić w takim przypadku, gdzie można się schronić, by nie złamać przepisów o ograniczeniu liczby uczestników, dystansie itd.
- Obowiązujące ograniczenia (mniejsza liczba osób, sposób transportu) to wyższe koszt działań

Obecne ZASOBY do wykorzystania przez lokalne organizacje społeczne:

- Podczas pandemii wiele osób przełamało swoje bariery związane z nowymi technologiami, poznali nowe narzędzia (np. Zooma). Niektórzy odkryli talent do organizowania i prowadzenia spotkań/szkoleń online
- Lokale, sale i otwarte, zielone przestrzenie gdzie można się spotkać
- Życzliwi ludzie wokół, gotowi do wspierania, liderzy z innych organizacji gotowi do pomocy (KGW, OSP) czy zaprzyjaźnieni przedsiębiorcy. W niektórych organizacjach nastąpiła większa „konsolidacja” zespołu, większe zrozumienie między członkami
- Lepsza lokalna współpraca z przedsiębiorcami, z mniejszościami – teraz się lepiej współpracuje mimo wcześniejszych problemów, trudna sytuacja powoduje większą gotowość do porozumienia się
- Zasoby finansowe i zaplecze techniczne z poprzednich projektów (np. namioty)
- Powstają nowe programy dla NGO np. Program Wsparcia Doraźnego Organizacji Pozarządowych w zakresie przeciwdziałania skutkom COVID-19 <https://niw.gov.pl/nasze-programy/program-covid-19/> i inne
- Pomysły na działania (dużo pomysłów:) Chęć działania powoduje, że liderzy szukają innych rozwiązań na realizację swoich pomysłów
- Możliwość kupienia/zorganizowania/uszycia maseczek i płynów dezynfekujących
- Czas – teraz jest go więcej, zatem można wykorzystać go na przemyślenia, poukładanie w głowie planów, nowych pomysłów, a także na kontakty z innymi osobami działającymi w swoich społecznościach. To także czas na przyjrzenie się sobie jako liderowi.
- Zmiana perspektywy – w warunkach pandemii, ograniczeń ważna jest jakość działań a nie ich ilość, zatem liderzy skupiają się na potrzebach najważniejszych i najpilniejszych. „Selekcji” podległy też potrzeby mieszkańców. Teraz widać wyraźniej jakie są te rzeczywiste problemy i potrzeby. Spadła też roszczeniowość mieszkańców – w izolacji niewiele potrzeba

LISTA POMYSŁÓW

na działania w lokalnych społecznościach w sytuacji dystansu/pandemii

- W ramach wzmocnienia liderów i działaczy:
 - Organizowanie spotkań liderów, członków stowarzyszenia, sołtysa i rady sołectkiej systematycznie, np. raz w tygodniu (online lub na łonie przyrody), by przegadać konkretny temat, wzmocnić się.

- Wciąganie liderów, członków stowarzyszenia w zabawy, wieczorki wspomnienia, by dostrzec co zrobiliśmy i docenić tamten czas
- Pokazywanie co robimy teraz np. na Instagramie, FB w zamkniętych, wewnętrznych grupach.
- W ramach wzmocnienia mieszkańców:
 - Tablica ogłoszeń dla mieszkańców, plakat z napisem „damy radę, będzie dobrze!”, „wkrótce się spotkamy!”.
 - Korzystanie z działań innych organizacji, sołectw, podpatrywanie doświadczeń innych i zamieszczanie tych pomysłów na gminnym FB. Ogłoszenia prywatne na FB, np. „jadę na duże zakupy, czy ktoś z Was czegoś potrzebuje?”
 - Pomoc mieszkańcom, np. szycie maseczek, pomoc starszym poprzez zrobienie zakupów, logistyczna pomoc dla potrzebujących
 - Organizowanie online spotkań dla dzieci, dla rodziców, dla grup mieszkańców
 - Konkursy online plastyczne, fotograficzne „czego się ostatnio nauczyłem/nauczyłam”, „moja miejscowość w czasie pandemii”
 - Próby spotkań na świeżym powietrzu, np. kino plenerowe, wycieczki rowerowe z zachowaniem dystansu, wspólne /rodzinne sprzątanie, porządkowanie miejscowości
 - Małe spotkania przy okrągłym, dużym stole – pod hasłem „co pozytywnego dała mi pandemia?”
 - Rodzinna gra terenowa bez spotkania grupowego (każda rodzina idzie tą samą trasą, ale o innych porach)
 - Cykl szkoleń online dla mieszkańców z wykorzystaniem prostych obrazkowych instrukcji (infografik, piktogramów)
 - Wspólne zwiedzenie (w małej grupie) lokalnych atrakcji, np.: ekologicznego gospodarstwa, lokalnego muzeum.